

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17869

Θέμα 23^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 20-38**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.* 20
- ΑΝ. *Οὐ γὰρ τάφου νῶν τῶ κασιγνήτῳ Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ετεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκη
χρησθεῖς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς,* 25
- τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσιν φασὶν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαι τινα,
ἔᾄν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.* 30
- Τοιαυτὰ φασὶ τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ
κάμοι, λέγω γὰρ κάμέ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὅς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
Οὕτως ἔχει σοὶ ταῦτα, καὶ δεῖξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.* 35

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οὐ γὰρ τάφου νῶν ... εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.*
(Μονάδες 30)

Γιατί, από τα δυο μας αδέλφια, ο Κρέων τον ένα έκρινε άξιο ταφής, ενώ τον άλλο ανάξιο να ταφεί; Τον Ετεοκλή, όπως λένε, αφού του φέρθηκε με δίκαιη κρίση και σύμφωνα με το (θρησκευτικό) νόμο (σύμφωνα με τη θρησκευτική συνήθεια), διέταξε να τον θάψουν κάτω από τη γη, ώστε να είναι τιμημένος ανάμεσα στους

νεκρούς στον Κάτω Κόσμο, αλλά το κορμί του Πολυνείκη, ο οποίος πέθανε κατά τρόπο οικτρό, λένε πως έχει διακηρυχθεί στους πολίτες κανείς να μην το θάψει και να μην το κλάψει, αλλά να το αφήσουν άκλαυτο, άταφο, γλυκό εύρημα για τα όρνια που λαίμαργα ψάχνουν για την τροφή τους.

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Στην εξέλιξη του διθύραμβου σημαντικός ήταν ο ρόλος του Αρίωνα. Στην Κόρινθο, την πατρίδα του, διαμόρφωσε καλλιτεχνικά τον διθύραμβο, συνθέτοντας τους στίχους και τη μουσική. Θεωρείται ο ευρετής του *τραγικού τρόπου*, γιατί απομάκρυνε τον διθύραμβο από τον Διόνυσο και τις διονυσιακές γιορτές.

(Μονάδες 10)

α) Στην Κόρινθο, στην αυλή του Περιάνδρου (τυράννου της Κορίνθου), ο Αρίων διαμόρφωσε καλλιτεχνικά τον διθύραμβο, συνθέτοντας τους στίχους και τη μουσική. [Η πατρίδα του Αρίωνα δεν ήταν η Κόρινθος, αλλά η **Μήθυμνα της Λέσβου**.]

β) Ο Αρίων θεωρείται και *ευρετής του τραγικού τρόπου*, που σήμαινε ένα είδος μουσικής, το οποίο τραγουδούσαν οι χορευτές **μεταμφιεσμένοι σε τράγους**, δηλαδή σατύρους.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β' (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. χθών	α) γρήγορα
2. ξενερθεν	β) νεκρός
3. άθλίως	γ) πάνω
4. νέκυς	δ) κατά τρόπο οικτρό
5. τάχα	ε) γη
	στ) κάτω
	ζ) αθάνατος

(Μονάδες 5)

1. ε)
2. στ)
3. δ)
4. β)
5. α)

Περισσεύουν τα στοιχεία γ) και ζ).

β) *έντιμον, έκκεκηρῦχθαι, είσορῶσι, προκεϊσθαι, εύγενής*: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

(Μονάδες 5)

έντιμον → έν + τιμή
έκκεκηρῦχθαι → έκ + κηρύττομαι
είσορῶσι → είς + όράω, -ῶ
προκεϊσθαι → πρό + κεϊμαι
εύγενής → εϋ + γένος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος